

## Jim Rogers – Dobrodruh a obchodník

James Beeland Rogers Jr., sa narodil 19. októbra 1942 v Baltimooore v štáte Maryland, vyrastal však v Demopolise v Alabame. Sám o sebe hovorí: „Vyrastal som v malom mestečku v Alabame, kde nebolo veľa peňazí, tak sme všetci začali pracovať dosť skoro.“ Svoj prvý biznis rozbehol ako chlapec, keď po získaní koncesii predával arašidy a nealkoholické nápoje. Z Jimmyho Rogersa sa časom stal svetoznámy investor, v súčasnosti sídli v Singapore, je predsedom Rogers Holdings a Beeland Interests Inc. Je autorom viacerých kníh, finančným komentátorom a úspešným medzinárodným investorom. On sám sa označuje ako prívrženec rakúskej ekonomickej školy.

### Quantum Fund a filozofia investovania

Po univerzitných štúdiách na univerzite v Yale a Oxforde založil spolu s Georgom Sorosom v roku 1969 Quantum Fund. V rámci riadenia fondu Soros vystupoval v úlohe tradera, a Rogers bol analytikom, ktorý prinášal rozmanité myšlienky a investičné nápady. V rámci stratégie robili obrovské „stávky“ hlavne na akcie defenzívnych spoločností, ako aj na ceny ropy a iné. Počiatočný vklad do fondu v objeme 1000 dolárov, ktorý by ste uskutočnili v roku 1969 by mal v roku 1999 hodnotu 4 milióny dolárov. Výnosnosť fondu za 30 rokov tak predstavovala 31.85 percent p.a. a práve táto výkonnosť radí Rogersa medzi najlepších investičných analytikov vôbec.

Ikona finančného sveta, ako prezradil v rámci interview zo začiatku roka 2005, sa nepovažuje za obchodníka ako takého, svoju investičnú filozofiu skôr charakterizuje ako trpezlivé čakanie na objavenie správneho času na nákup alebo predaj. Tvrdí, že väčšina ľudí má v sebe prirodzený inštinkt hravosti, čo v prípade investícií vedie k ich kolapsu alebo pádu. Sám o sebe ďalej tvrdí, že jeho flexibilita nakúpiť čokoľvek - akýkoľvek investičný nástroj na svete je ďalším kľúčom k úspechu.

Pri uskutočňovaní svojich investičných nápadov sa riadi hlavne nasledujúcimi základnými princípmi, ktoré radí dodržať každému jednému investorovi:

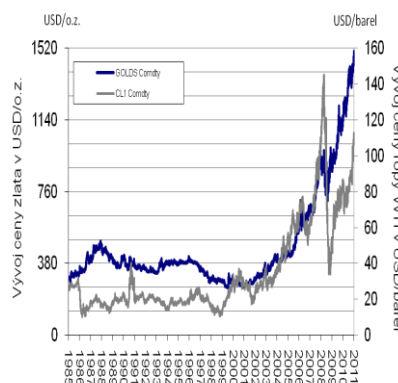
- **Bud' trpezlivý** – To je pre obchodníkov najťažšie, Rogers sa však domnieva, že jedným z kľúčov k úspechu pri investovaní je čakať na ten správny čas a „udrieť“. Nutkanie k neustálemu obchodovaniu spôsobí veľa neúspechov.
- **Mysli dlhodobo** – Mnoho investorov práve kvôli príliš častému obchodovaniu má k dispozícii len krátke obdobie na vykonanie svojho zámeru. Rogers zriedka mení váhové zloženie svojho fondu, radšej radí „jazdiť na vlne trendu“ pokiaľ to je možné.
- **Rozšír svoje obzory** – „Príležitosti hľadaj aj mimo svojej komfortnej zóny“, vraví Rogers a vyzýva obchodníkov s akciami, aby sa začali zaujímať o komodity a opačne. Cestuje po celom svete a hľadá nový trh pre uskutočnenie svojich investičných zámerov.
- **Používaj fundamenty** – Rogers nepoužíva nástroje technickej analýzy a grafy. V grafoch hľadá len odpovede na vývoj v minulosti, ale budúcnosť z nich neprognozujú. Investuje len do nástrojov, ktoré majú silný fundament a tendenciu k rastu.
- **Využi zdravý rozum** – Pozri okolo seba a zistíš, že si obklopený komoditami v ich rozličných podobách. Väčšina vecí je totižto vyrobených práve z komodít. V rôznych oblastiach života ich používa každý, je ich ale obmedzené množstvo.

## Grafické informácie

**Obrázok č. 1:** James Beeland Rogers



**Graf č. 1:** Vývoj ceny zlata a ropy od roku 1985 po súčasnosť



### VYPRACOVAL:

Ing. Zoltán Csiba, analytik

Bc. Martin Cesnak, analytik

**CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s.**

Ul. 29. augusta 36,

811 09 Bratislava

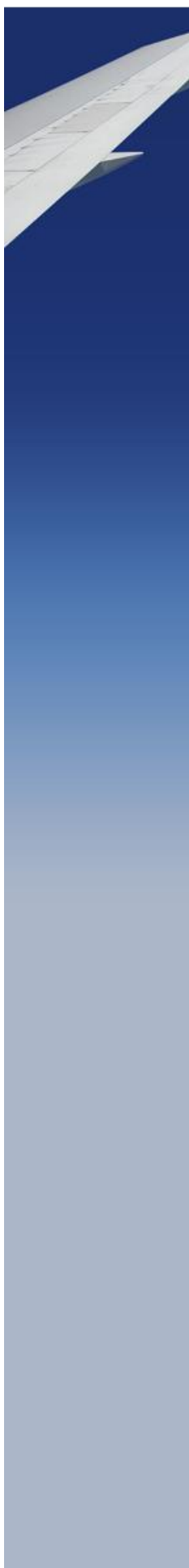
tel: +421 2 2070 6880

e-mail: [info@capitalmarkets.sk](mailto:info@capitalmarkets.sk)

[www.capitalmarkets.sk](http://www.capitalmarkets.sk)

Uvedený zoznam akcií nesmie byť chápaný ako investičné odporúčanie, ale iba ako východisko pre ďalšie skúmanie prostredníctvom fundamentálnych metód oceňovania, ako i technickej analýzy vývoja ceny a objemov na burze.

Upozornenie! Všetky obchody s cennými papiermi môžu viesť ako k ziskom, tak i k stratám. Všetky informácie týkajúce sa pravidiel vypracúvania a šírenia investičných odporúčaní podľa §132e až § 132n zákona 566/2001 o cenných papieroch nájdete na [www.capitalmarkets.sk](http://www.capitalmarkets.sk)/ID. Dohľad nad činnosťou spoločnosti CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s. vykonáva Národná banka Slovenska. Zdroj informácií: Bloomberg, <http://www.beelandinterests.com/>



## Spisovateľ a dobrodruh

V roku 1980 sa Jim Rogers rozhodol skončiť s aktívnou analytickou činnosťou. Vo veku 37 rokov sa považoval za dostatočne zabezpečeného, predal svoj podiel v Quantum, ktorý sa odhadoval na 14 miliónov dolárov a odišiel do dôchodku, venoval sa už len správe svojho vlastného portfólia. V ďalšom období začal vyučovať na Columbia University Graduate School of Business a vo svojom voľnom čase si splnil svoj detský sen, precestoval svet na motorke. V rokoch 1989 a 1990 pôsobil ako moderátor relácií The Dreyfus Roundtable a The Profit Motive with Jim Rogers. V nasledujúcich rokoch sa opäť vydal na cestu okolo sveta tentokrát mu cesta trvala 22 mesiacov, pričom precestoval 160 000 kilometrov. Neskôr, po ukončení tejto cesty vydal knihu s názvom Investment Biker: Around the World with Jim Rogers. Ponúka v nej náhľad do histórie krajín, ktoré precestoval a snaží sa nahliadnuť aj do ich budúcnosti. Do verejného života vstúpil Jim Rogers opäť v roku 1998, kedy založil **Rogers International Commodity Index**.

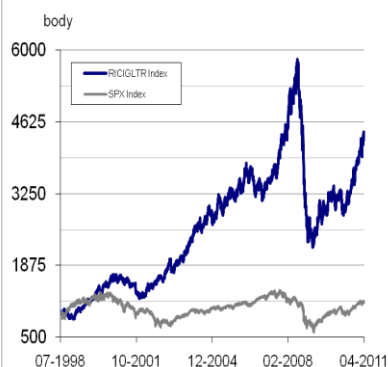
### Rogers International Commodity Index (RICI)

Index bol navrhnutý tak, aby spĺňal potreby pre konzistentné investovanie do komodít prostredníctvom široko spektrálneho medzinárodného zariadenia. Je odvodený od vývoja 38 komodít obchodovaných na 13 medzinárodných burzách, pričom zoznam komodít sa mení v závislosti od rozhodnutí RICI (Rogers International Commodity Index) komisie. Vo všeobecnosti sa pre zaradenie do indexu kvalifikujú komodity, ktoré hrajú významnú rolu v spotrebe vyspelých a rozvojových krajín. Ak sa daná komodita obchoduje na viacerých burzách do indexu je zaradená tá burza, na ktorej je obchodovaný najväčší objem. Index je rozdelený do troch podskupín, ktoré sa na jeho tvorbe podieľajú nasledovnými podielmi: energetika 44 percent, poľnohospodárstvo 34.90 percent, a kovy 21.10 percent. Počiatočná hodnota indexu bola k 31. júlu 1998 navrhnutá na úrovni 1000 bodov. Maximum dosiahol 3. júla 2008 na úrovni 5860.01 bodov. K 18. aprílu 2011 vzrástol index celkovo o takmer 320 percent na hodnotu 4293.21 bodov, čo v priemere predstavuje takmer 12 percent ročne.

Rok 1999 znamenal pre Jima Rogersa začiatok ďalšej veľkej cesty, počas ktorej so svojou manželkou na upravenom mercedese precestoval celkovo 116 krajín a prešiel 245 000 kilometrov. Domov do New Yorku sa vrátil v máji 2002 a nasledovne napísal knihu Adventure Capitalist: The Ultimate Road Trip, ktorá sa stala jeho najpredávanejšou knihou. Po návrate sa stal pravidelným hosťom v analytickej relácii Neila Cavuta, Cavuto on Business. V roku 2005 Rogers napísal ďalšiu knihu s názvom Hot Commodities: How Anyone Can Invest Profitably in the World's Best Market. V tejto knihe opierajúc sa o fundamentálne fakty propaguje investovanie do komodít, ktorého veľkým zástancom je dodnes. V roku 2007 predal Jim Rogers svoju rezidenciu a spolu so svojou rodinou sa presťahoval do Singapuru a naplnil tak svoj výrok zo septembra 2007: „Ak ste boli múdry v roku 1807 tak ste sa presťahovali do Londýna. Ak ste boli múdry v roku 1907, presťahovali ste sa do New Yorku a ak ste múdry teraz (2007), presťahujete sa do Ázie“. V tomto roku vydal aj knihu A Bull in China: Investing Profitably in the World's Greatest Market, vyjadrujúcu jeho presvedčenie o pozitívnej budúcnosti čínskeho trhu, ktorý by sa v blízkej budúcnosti mal stať hlavným ťahúňom cien komodít.

## Grafické informácie

**Graf č. 2:** Porovnanie vývoja Indexu RICI a S&P 500 Indexu

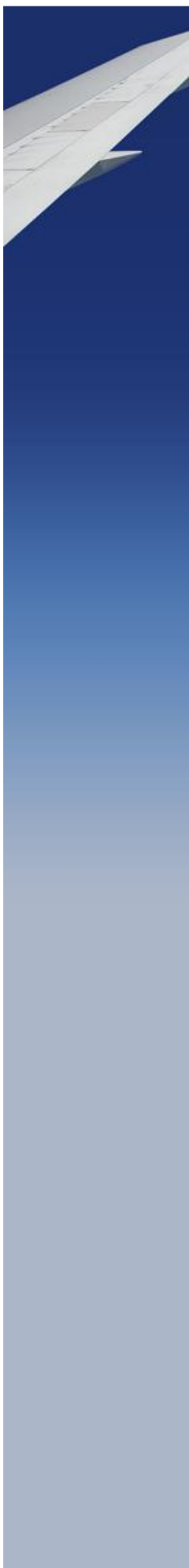


**Graf č. 3:** Index vývoja cien potravín za 10 rokov



**Tab. č. 1:** Zloženie Indexu RICI Agriculture k januáru 2011

Percentuálny podiel komodity v indexe	
Kukurica	4.75 %
Pšenica (CBOT)	4.75 %
Bavlna	4.20 %
Sójové bôby	3.35 %
Káva	2.00 %
Hovädzie mäso	2.00 %
Cukor	2.00 %
Sójový olej	2.00 %
Kakao	1.00 %
Bravčové mäso	1.00 %
Rezivo	1.00 %
Pšenica - Milling wheat	1.00 %
Štrk	1.00 %
Pšenica (KCBT)	1.00 %
Repka	0.75 %
Ryža	0.75 %
Sójový šrot	0.75 %
Pomarančový koncentrát	0.60 %
Ovos	0.50 %
Repkové semeno	0.25 %
Fazuľa Azuki	0.15 %
Surová vlna	0.10 %
<b>SPOLU %</b>	<b>34.90 %</b>



## Rogers Global Resources Equity Index

Vo februári roku 2011 ohlásil Rogers spustenie nového indexu Rogers Global Resources Equity Index s cieľom podporiť investície do priemyselných odvetví s nízkymi emisiami (Low Carbon Industries). Index bol založený v spolupráci s CITIC Carbon A. M. a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria. BBVA bude mať za úlohu vytvoriť niekoľko investičných produktov založených na tomto indexe. Tento index by mal zahŕňať spoločnosti pôsobiace na poli produkcie komodít z odvetví poľnohospodárstva, energetiky, alternatívnej energetiky, lesníctva a ťažby. Pri výbere konkrétnych spoločností sa bude zohľadňovať nielen perspektíva podniku, ale aj dostatočná obchodná likvidita.

### Budúcnosť a vízie

V súčasnosti investorský guru neplánuje svoje otvorené pozície vypredať, čaká len na mierny rast výnosov, a s tým spojený pokles cien dlhodobých amerických vládných dlhopisov, aby mohol zlikvidovať svoje otvorené krátke pozície. Okrem shortovania amerických vládných dlhopisov Rogers vlastní aj japonský jen, pričom dôležitú úlohu pri držbe týchto investícií zohráva fakt, že podľa Rogersa Japonci pristúpia k ďalšiemu sťahovaniu svojich investícií za účelom financovania rekonštrukcie a znovuvybudovania krajiny. Japonsko vo februári vlastnilo americké vládne dlhopisy v objeme 890.3 miliardy dolárov, pričom uzavretie časti pozície po prírodnej katastrofe z 11. marca vyvolalo posilnenie jenu voči doláru na historické maximum 78.89 JPY/USD, ak by Japonsko pristúpilo k opätovnému predaju US bondov, znamenalo by to ďalšie posilnenie jenu voči americkému doláru.

Investor, ktorého preslávili jeho investície na komoditných trhoch upozorňuje na možnosť explózie cien potravín. Domnieva sa, že problémy v najbližších tridsiatich rokoch môže vyvolať vysoká inflácia, a to celosvetovo. Vysoká miera inflácie sa podľa neho prejaví v raste cien surovín a energií, ale predovšetkým vo zvýšení cien potravín. Rogers sa počas svojej marcovej cesty v Číne vyjadril, že vidí značný potenciál v poľnohospodárskych plodinách, nakoľko v nasledujúcich 30-tich rokoch môže inflácia vyvolať nemalé problémy a práve potraviny sú jedným z najdôležitejších súčastí spotrebného koša. Navyše v prípade potravín sa jedná o produkty uspokojujúce životné potreby a z časti poskytujú ochranu proti zvyšovaniu cien. Za posledný polrok sme mohli byť svedkami obrovskej „rally“ poľnohospodárskych komodít, ktorú čiastočne môžeme vysvetliť ponukovými šokmi, ale kontinuálny rast dopytu môže postaviť poľnohospodársky sektor pred výzvy aj v dlhodobom časovom horizonte.

Príležitosť podľa Rogersa ponúkajú aj japonské akcie, ktoré vo veľkom nakúpil, pretože verí že prírodná katastrofa krajinu nezloží a rekonštrukcia bude mať pozitívny vplyv na rast. Za výhodné považuje aj investície do komodít ako ropa, meď a oceľ, nakoľko rekonštrukcia a znovuvybudovanie zemetrasením a vlnou tsunami postihnutého Japonska indikuje významný dodatočný dopyt po týchto surovinách. Vplyv jadrovej krízy vo forme zvýšeného dopytu sa podľa Rogersa prejaví na trhu s ropou, zemným plynom a uhlím, a to kvôli obmedzeniu popularity jadrovej energie v rámci globálnej produkcie, čo prispieje k expanzii uhl'ovodíkových elektrární. V časovom horizonte 2 až 3 rokov pod argumentom pomalého rozvoja alternatívnych zdrojov energií, však za priaznivé považuje aj investície do jadrovej energie a do ťažby uránu.

## Grafické informácie

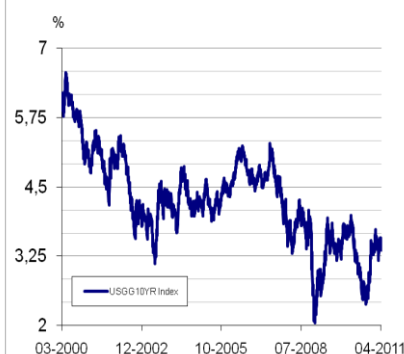
**Tab. č. 2:** Zloženie Indexu RICI Energy k januáru 2011

Percentuálny podiel komodity v indexe	
Ropa WTI	21.00 %
Ropa Brent	14.00 %
Zemný plyn	3.00 %
RBOB Benzín	3.00 %
Vykurovací olej	1.80 %
Plynový olej	1.20 %
<b>SPOLU %</b>	<b>44.00 %</b>

**Tab. č. 3:** Zloženie Indexu RICI Metals k januáru 2011

Percentuálny podiel komodity v indexe	
Hliník	4.00 %
Meď	4.00 %
Zlato	3.00 %
Olovo	2.00 %
Striebro	2.00 %
Zinok	2.00 %
Platina	1.80 %
Nikel	1.00 %
Čín	1.00 %
Paládium	0.30 %
<b>SPOLU %</b>	<b>21.10 %</b>

**Graf č. 4:** Celkový vývoj výnosov 10-ročných vládných dlhopisov USA



**Graf č. 5:** Vývoj hodnoty 1 USD voči JEN-u od r. 1971 po súčasnosť

